

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 17.

Luni, 22. Aprilie

1846.

I S T R I A N A.

(Брмаре.)

Дела Стрехаіа плекарѣм ла Северіа, ка съ ведем рѣтъшицеде подѣлѣи лѣи Траіаа. Локѣл ачеста заче съпт 40° 20', — 44° 37'. Шластрії де марціні аї подѣлѣи фатосѣлѣи дѣвигѣторѣв ал витежілор Дачі, се вѣд де амѣдоѣе пѣрѣіме Дѣвѣрїі. Чел де пе дѣрѣмѣ стѣлг, пе пѣтъѣмѣ дачіаа, аре дн стареа са чеа рѣптѣ де акѣм о лѣпѣіме де 11 паші, о лѣдѣіме де 5 пѣчоаре ші о дѣлѣдѣіме де 3 стѣлжіні. Де латѣреа де кѣтрѣ апѣс а пѣластрѣлѣи дѣчепе ѣп шапѣ адѣлѣк де 6 стѣлжіні, каре се дѣпѣнде дела рѣпѣ дн лініѣ вертикалѣ пѣпѣ се перде кѣ дѣчетѣл дн о дістанѣѣ де 300 паші. Де парѣеа де кѣтрѣ меалѣпѣпте ші де кѣтрѣ рѣсѣрїт е асеменеа дѣкѣпѣіѣрат кѣ ѣп шапѣ адѣлѣк дн дістанѣѣ де 100 паші дела дѣпѣсѣл дн фіе-каре дірепѣіѣне. Дн о адоѣа дістанѣѣ, апрѣпѣе де 180 паші, се vede ал доілеа шапѣ, че-ва маї ѣмплет. Дѣпѣвѣтрѣл ачестор шапѣдѣрї се аола кастелѣл пентрѣ апѣрареа подѣлѣи. — Де парѣеа де кѣтрѣ апѣс, дн дістанѣѣ де 500 паші дела пѣластрѣ, се vede алт шапѣ адѣлѣк іарѣшї ка де 6 стѣлжіні, каре се дѣпѣнде асеменеа дн лініѣ

вертикалѣ пе дѣрѣмѣл Дѣвѣрїі. Дѣпѣвѣтрѣл ачестор шапѣдѣрї се вѣд ѣрме de zidiri; de вѣпѣ сеамѣ кѣ аічї ера четатеа Zeugma а лѣи Птолемеіѣ. Де аічї Домѣл М. Гіка транспѣртѣ ла Бѣкѣрѣщї дн аніі тре-кѣдї о пѣеатрѣ кѣ ѣрѣмѣтѣореа іпскрїпѣіѣне романѣ кам вѣтъматѣ де латѣреа еї чеа стѣлгѣ :

Копіе посѣвілѣ :

D M
ANTON
CALIS
VIXI
ANN LX
DIOGE
MOSC
CONIVG
B M

Сѣпѣліпѣре пробавїлѣ :

D M
ANTONIAE
CALISTAE
VIXIT
ANNIS LX
DIOGENES
MOSCVS
CONIVGI
B M

Де чїтїт :

Diis Manibus
Antoniae Callistae
(quae) vixit annis LX
Diogenes Moscus
Conjugi
bene merenti.

Ромѣнеѣде :

Сѣпѣтѣі ѣмѣре а Анто-
ніеї Каллісте каре а
тѣрїт 60 ані, пѣсе а-
чест монѣмент Дїоѣе-
не Москѣ соѣїеї сале
челеї пѣліне де мерїте.

Маї сѣс пе рѣпѣа Дѣвѣрїі, дн дістанѣѣ де 760 паші дела пѣластрѣ се вѣд рѣі-пеле алтѣи кастел, дѣкѣпѣіѣрате кѣ ѣп

шанд адънк де 6 стъпжні дн формъ де пѣтрат овлянг. Латвреа лѣ чеа маі сквр-тъ, паралелъ къ кврскл апей, аре 50; чеа маі лъгъ, вертикаль ше ачел кѣрс, аре 175 паші. Днпре рѣнеле челе тарі се маі vede зп зид стѣтъторіѣ дналт де 4 стъпжніа, пѣмаі де піеатрѣ вртѣ легатѣ къ зп чімент фоарте таре, кѣрѣмізі пѣ се вѣд днтр'ѣвскл. Дѣпѣ спѣлереа комѣнѣ, ачеста ар фі кастелѣ Северіѣ. Пѣте къ е Теодора лѣ Прокопѣ. — Din сѣс де ачесте рѣне, ші де повл ораш Северіѣ, каре се рідіѣ дн зі дн зі, се маі vede о четате де пѣтѣнт, ші не інесла Бан се афлѣ рѣне де зідірі ромаѣе. — Дрѣнѣл каре дѣчеа дела Северіѣ ла Тіерѣа, се а-копері къ тотѣл пріѣ лѣкрѣрїе челе пѣве.

Ноі не днтоарчем іарѣші ла под. Кѣнд сваде апа, дѣпѣ спѣлереа Северіѣ-лор, се вѣд ші піластріѣ чеі дн міжлокѣ рѣлѣві. Чел де не рѣпа дреапѣ дн Me-сіа, се афлѣ дн старе ші маі днпреагѣ декѣт чел де партеа пѣстрѣ. Din сѣс де дѣнскл се вѣд шандѣрїе ші валѣрїе з-пей четѣдї кам рѣдікате не фаѣа пѣтѣн-тѣлѣві, формѣнд о фігѣрѣ пѣтратѣ. De вѣпѣ сеамѣ къ аічі ера четатеа Pontes а лѣ Прокопѣ. De аічі се транспѣртѣ ла тѣпѣстїреа Дрѣзѣлѣ дн секлѣл трекаѣт о піѣтрѣ ромаѣѣ, ші де ачі апої ла Бѣкѣ-рѣшї пріѣ Домѣл М. Гїка, къ зрѣтѣѣреа інскрїпчїѣне :

Копіе посїзілѣ :

De чїтїт :

D. M.

Diis Manibus

C. VAL. VICTO Cajus Valerius Victo-
RINVS. VET. rinus Veteranus
L E G. V. MC Legionis VMacedonicae
EX BF. TRIB ex beneficio Tribuni
VIX AN. LV vixit annis LV.

C. VAL MERCV Cajus Valerius Mercu-
RIALIS. GENE rialis gene-
RI SVO. ET AV ro suo et Au-
RELIA. CALLI relia Calli-
ROE. CONI. BM rhoe Conjugi bene-
POSVER. merenti posuerunt.

Ромѣнѣце :

Сѣптеї зѣвре а лѣ Каїѣ Валеріѣ Вік-торіѣ ветеран ал леѣіѣнїї V Macedonice дн вїнефаѣереа трїѣвѣлѣві, каре а трѣїт чїпчїзечї ші чїпчї де ані, пѣсерѣ ачест монѣмент Каїѣ Валеріѣ Меркѣріал (со-крѣл) днперѣлѣві сѣѣ ші Аврелїа Каллїрое (соѣїа) вѣрѣватѣлѣві сѣѣ челѣві плїн де те-рїте.

Дарѣ інесла, деспре каре не спѣне Прокопѣ, къ с'ар фі формат пріѣ опрї-реа піластрілор подѣлѣві, пѣ се vede. — Ної пѣнем аічі локѣл лѣ Прокопѣ, де-спре едіфіѣеле днпѣрѣторїѣлѣві Івстїніан Картеа IV. кап 6, дн ворѣѣ дн ворѣѣ, пѣнтрѣ ка сѣ не слѣжеаскѣ спре деслѣ-шіре ші маі департе.

„Мерѣнд дела Вімінаѣїѣ днпїнте, се афлѣ треї кастеле не рѣпа Дѣлѣрїї, Пі-кѣл, Кѣпѣ ші Нове, каре маі днпїнте ера пѣмаі тѣрѣрї ші се пѣмеа сімплѣ къ а-чест пѣме; дарѣ акѣм днпѣрѣторїѣл Ів-стїніан ле а адаѣс аѣѣтеа едіфіѣе ші аѣ-теа днѣрїтѣрї днѣѣт пѣтѣ къ дрепѣл сѣ-ле пѣмеаскѣ четѣдї. Din контра Нове-лор, де чеа парте а рѣлѣві, ера зп тѣрѣ-пѣрѣсіт де дѣмѣлѣт, къ пѣмеле Літерата; чеї векі дн пѣміа Ледерата; днтр'ѣвскл а фѣкѣт днпѣрѣторїѣл пѣстрѣ зп кастел-таре ші фоарте таре. Дѣпѣ Нове сѣпѣт кастелеле Кантаѣазате, Сторпе, Кампсе, Тапате, Зѣрпе ші Дѣченпратѣ: ші не рѣ-па де днѣколо алтеле тѣлѣте каре ле а

zidit din fundament. Ъртѡазъ чел че се пѡмече капѡл воѡлѡї, лѡкрѡл лѡї Траїан дѡпѡраторїѡл, апої четатеѡ Zane: не каре тѡте ле а дѡтѡрїт фѡарте дѡпѡраторїѡл пострѡ, шї ле а фѡкѡт-атарї апѡртѡтѡрї а ле Имперїѡлѡї дѡкѡт нѡ се пот лѡа де връжтѡашї. Нѡ департе дела Zane е кастелѡл каре се кїамѡ Пѡнцї (Pontes). А-коло се деспарте Дѡнѡреа шї фѡкѡнд ѡ брад дѡкѡнцїѡрѡ о мїкѡ парте а рѡпѡї, апої се дѡтѡрѡче їарѡшї дѡ алѡїе шї се аместекѡ кѡ сїне дѡсѡшї. Дѡсѡ ачеаста нѡ о фѡче де сїне, чї констрѡнѡсѡ прїа артеѡ мїндїї оменѡцїї. Дарѡ де ѡнде а лѡат лѡкѡл ачѡста пѡтеле де пѡнцї, шї пѡнтрѡ че се десфѡче Дѡнѡреа шї се дѡтѡарѡче їарѡшї дѡ алѡїе, воїѡ спѡне актѡм.“

„Дѡпѡраторїѡл Траїан, ом кѡ сѡлет ѡдер шї актїѡ, ѡзѡнд кѡ пѡплѡчѡре кѡ дѡпѡрѡцїѡ нѡї есте фѡрѡ марцїїї чї тѡрѡцїїїт прїа Дѡнѡре, а хотѡрѡт сѡ фѡкѡт под пѡсте ачѡст рѡѡ ка, де кѡте орї ѡа вої сѡ тѡарѡѡ дѡ контра ѡарѡарїѡлор чѡлор дїѡколо де Дѡнѡре, сѡ поатѡ трѡче фѡрѡ дѡпѡїедекарѡ. Дарѡ кѡм а констрѡїт ачѡл под, нѡ воїѡ спѡне, сѡ лѡ дескрїѡ А-поллѡдор Damascenѡ карѡ а фѡст архїтекѡтѡ лѡї. Маї тѡрѡцїїѡ подѡл ачѡста нѡ а фѡлосїт нїмїка Рѡманїлор: кѡчї сѡ дѡрѡпѡнѡт атѡт прїа спѡларѡа Дѡнѡрїї кѡт шї прїа кѡрѡлѡ тїмпѡлѡї. Атѡнчї а zidit Траїан шї доѡе кастеле не амѡндѡѡе рѡпѡеле рѡѡлѡї, шї не чел де дїѡколо лѡа пѡтїт Теодѡра; їар не чел дїа чїѡ (лѡї Аврѡліан) лѡа пѡтїт Пѡнцї кѡ пѡтеле латїн кѡ карѡ се пѡмече шї подѡл. Шї фїндкѡ рѡѡл се дѡпѡедекѡ де рѡїпеле шї де фѡндѡментеле подѡлѡї дѡкѡт нѡ се пѡге трѡче кѡ корѡѡїѡ, есте сїмїт сѡшї тѡте кѡрѡлѡ, шї

їарѡшї се дѡтѡарѡче дѡ алѡїе ѡнде поате сѡ дѡкѡ корѡѡїѡ. Фїндкѡ амѡндѡѡе кастеле се дѡрѡтѡасѡрѡ прїа ѡекїѡте шї прїа дѡкѡрсѡеле ѡарѡарїѡлор, Іѡстїѡїан дѡпѡрѡторїѡл а рѡнарѡт Пѡнцїї де а дрѡпѡта рѡѡлѡї шї і а дѡтѡрїт прїа о поѡѡ шї фѡрте тѡре zidire, шї кѡ модѡл ачѡста а асекѡрат Імлїрїкѡл дїа ачѡстѡѡ парте. Дарѡ не кастелѡл чел дїа дрѡпѡтѡл ачѡстѡїѡ, шї карѡ се пѡмече Теодѡра, нѡ лѡа сокѡтїт ѡреднїк де грїжѡ, фїндкѡ есте еспѡс дѡкѡрсѡелор ѡарѡарїѡлор дїа партеѡ ачѡѡѡ.“

Прѡкопїѡ дескрїѡ аїчї, не кѡм се ѡеде, рѡпѡа чѡѡ дрѡпѡтѡ а Дѡнѡрїї тѡргѡнд не рѡѡ дѡ жѡс. Пѡнтрѡ дѡнѡелеѡереѡ лѡкѡлѡї дѡсетѡпѡт: 1) пѡсѡчїѡнеѡ ѡеѡграфїкѡ а фѡтѡѡѡї четѡцїї Вімїнѡдїѡ е датѡ прїа Пѡлѡмеѡїѡ шї прїа карта Пѡвїтїнѡерїѡлѡѡ, лѡпѡгѡ гѡра Мѡлаѡеї дѡ Сѡрѡѡїѡ сѡпѡт 38° 54', — 44° 40'; ѡнде се ѡѡд рѡїне антїче пѡлѡл дѡ зїѡѡа де астѡзїї де амѡндѡѡе лѡтѡрїѡле Мѡлаѡеї лѡпѡгѡ Дѡнѡре; 2) асѡтѡнеѡа е датѡ пѡсѡчїѡнеѡа четѡцїї Танѡте тот прїа ачѡеле аѡторїѡтѡдїї, лѡпѡгѡ гѡра рѡѡлѡї Пѡрѡед сѡпѡт 39° 52', — 44° 25', ѡнде їарѡшї се ѡѡд рѡїне антїче де амѡндѡѡе лѡтѡрїѡле Пѡрѡедїѡлѡї лѡпѡгѡ Дѡнѡре; 3) прїа ѡртѡаре чѡелѡлѡте четѡцїї карѡ ле пѡтѡтѡрѡ Прѡкопїѡ дела Вімїнѡдїѡ пѡлѡл лѡ Танѡте, кѡѡѡѡа дѡнѡре ачѡсте доѡе пѡпѡте естрѡте; 4) пѡсѡчїѡнеѡа кастелѡлѡї Пѡѡдїї не есте датѡ прїа рѡїпеле де лѡпѡгѡ под, дескрїѡ карѡ ам ѡорѡїт маї сѡс; 5) прїа ѡртѡаре чѡелѡлѡте кастеле: Зѡрѡне, Дѡѡчѡпрат, Капѡл ѡѡлѡї шї Zane, не карѡ ле пѡтѡтѡрѡ Прѡкопїѡ, трѡѡѡе неапѡрат сѡ кѡзѡ дѡнѡре ачѡсте доѡе естрѡте. Дѡ зїѡѡа де астѡзїї се ѡѡд рѡїне дїа контра Дѡѡѡеї не рѡпѡа дрѡпѡтѡ а Дѡнѡрїї, дїа контра

Ръшаваї, ла сатъл Шипъл шї ла Кладова, дн Сербїа, — ачестеа даѣ къ провавімітате пьсчївїнїле локвїлор Зерне, Двчепратъ, Капъл възлвї шї Zane*). Децї тревзе съ принъзъ пе ом тїрареа, кѣм археолодїї Даціей ориентале вор съ аплїче Капълвї възлвї ла гвра Серетълвї шї Двчепратъ ла а Првтълвї, шї съ есплїче прїн чел д'ънтъв рвїнеле дела Церцїпа (Contra-Dinogetiam) шї оридїнеа марчеї прїачїпатълвї; ачестеа ва съ зїкъ а пѣ днделеце де лок кърдїле лвї Прокопїѣ. Дн кѣт пентрѣ оридїнеа ачестор кастеле, маї вѣртос а Зернеї, а Капъл възлвї шї а Пьндїлор, еле с'аѣ фвндат де възпъ сеамъ де лецївїнїле шї де колонїї чеї стрѣмътадї песте Двпъре де днпъраторїѣл Аврелїан, каре прекѣм а пѣмїт дара кѣ пѣтеле де Дація, аша шї четъдїле каре ле аѣ фвндат сѣпт дѣнсва стрѣмътадїї локвїторї, ле а днтігълат кѣ пѣтеле четъдїлор дн Дація лвї Траїан. Днпїнте де локкърселе варварїлор Зернес ера пе стънга Двпърїї лъпгъ гвра Чернеї, десре каре vom ворнї маї тързїѣ; Caput bovis, саѣ дѣпъ картеа Певтїнцерианъ Caput bubali, ера дн Дація оцїденталъ, дн ванатъл Темїшан дн зїоа де астръзї, 10 мїліаре romane дн жос де Tibiscum (Темїшоръ); Pontes ера четатеа дн Дація пропрїе, чеа де лъпгъ под, каре се афлъ ла Птолемеїѣ традъсѣ дн гречешце прїн Ζεύμα, чеа че ва съ зїкъ тот зна кѣ латїнъл Pons. Маї днпїнте де тїмпърїле лвї Аврелїан пїчї зн їсторїк пѣ пе спѣне, кѣ с'ар фї афлат зн кастел дн Месїа кѣ пѣтеле ачестеа. — Прокопїѣ маї

фаче аїчї маї тѣлте грешелї дн прївїнда їсторїкъ: 1) пѣ шїе кѣ подъл с'а дѣрѣмат днтр'адїнс де свчесорїѣл лвї Траїан, Adrian днпъраторїѣл, прекѣм пе спѣне Dione Кассїѣ; 2) пѣмеще кастелъ дела капъл подълвї дн партеа Даціей кѣ пѣтеле пѣтерїї лвї Івстїніан, Teodora шї зїче кѣ ачестеа і се ар фї dat de Траїан, лѣкрѣ лїпсїт де тоатъ провавімітатеа, кѣчї пе тїмпърїле лвї Траїан пѣтеле ачестеа пѣ ера де лок дн вс ла Romani. Маї вїне пѣтем зїче кѣ с'а dat de днсѣшї Івстїніан, дар пѣ ачествї кастел, чї челвї пѣмїт акѣм Северїн, знде зїдѣрїле се пар а фї кам де пе ачеле тїмпърї, кѣчї де капъл подълвї пѣмаї авеа тревзїндъ. Дар се поате кѣ маї тързїѣ Івстїніан а лѣсат шї пе ачестеа дн тѣпеле варварїлор пе маї пѣтѣндъл апъра. Днкѣт пентрѣ їнсѣла форматъ де рвїнеле подълвї, дакъ ел пѣ днделеце їнсѣла Бан, каре е преа департе дн свс, сеѣ Шїмїанъ, каре е преа департе дн жос, де възпъ сеамъ кѣ грешешце, де пѣ кѣтва їнсѣла поменїтъ с'а спѣлат кѣ днчетъл шї с'а лѣат де пѣтереа апей, чеа че се пѣте преа лесне дн кърс де о тїе треї сѣте де апї.

Мергънд дела Северїн кѣтрѣ Тїерна вїсїтарѣм шї фортъреаца тѣрчеаскъ, Adakalé, чеа дн мїжлокъл Двпърїї пе їнсѣла дн свс де катаракте, шї кам ла $\frac{3}{4}$ мїліаре деографїче дн жос де Ръшава, прїн тртаре кѣ тотъл деосевїт да датеде челе ordїнаре але картелор пѣстрѣ каре о пѣз дн Сербїа дн дренъл Ръшаваї, сѣпт пѣтеле де Нова-Ръшавъ. — Ла десваркареа пѣстрѣ дндатъ фѣрѣм регїндъдї де тѣпарїї тѣрчї, каре пѣзеск фортъреаца, пѣпъ че се ва да де шїре нашеї саѣ komandantъ.

*) Локвїторїї пърдїлор ачестор сѣпт ромънї шї дн зїтеле поастрѣ.

лѣи фортъредеі деспре веніреа нѡстръ ші деспре скопѣл постръ. Ноі аѣцентаръм дитр'ачеаста дн кафеѣза чеа de lemn de лѣнгъ порт, че ера пліпъ de тѣрчі жѣтѣтате деспоіаді, каріі'ші веа ачі кафеѣза ші трѣцеа чѣзѣзк. Дн міжлокѣл лор възѣрѣм зп вътрѣн венерабіл дн зп венітѣют аль (de ші кам тѣжжіт) кѣ зп тѣрван деосебіт ші кѣ о барѣъ лѣнгъ. Ла дитревареа нѡстръ, че фел de дрегъторіе аре ел, не рѣспѣнсе кѣ зп фел de тѣлѣтміре кѣ е Дервіш. Не кѣнд петречеам поі кѣ ачеші тѣрчі, каріі ворвеа тоді лімба ромѣнеаскѣ дінпревѣл кѣ преотѣл тахотедан, сосі пѣгдіѣл дела паша кѣ вестѣа, кѣ тѣріа са (ачест тітлѣ дї даѣ тѣрчіі) пофтеѣе съ не вазѣ. Днсоціді de зп офіціаріѣ ші de доі тѣнарі мерсеръм ла палатѣл командантѣлѣ, каре не пріімі кѣ тотѣл дѣпъ moda оріенталѣ. Ел шедѣа не о отоманѣ ші трѣцеа чѣзѣзк, фѣрѣ а се тішка ла інтрареа нѡстръ дшї плекѣ пѣдінтел капѣл ші не фѣкѣ семі кѣ тѣпа съ шедет не отоманеле че се аѣла днпреціѣрѣл салопѣлѣ. Дндатѣ порѣпчі сервіторілор (каріі ста ла зшѣ, врео довезѣчі ла нѣтѣр), съ не адѣкѣ чѣзѣзче ші кафеа. С'а зіс ші с'а фѣкѣт. Зп сѣрѣ каре ворѣіа вінішор лімба ѣрманѣ не серві de тѣлмачіѣ (кѣчі паша нѣщїеа алтѣ лімѣъ аѣарѣ de чеа тѣрчеаскѣ). — Еѣ в'ам кіемат, зісе паша, ка съ азѣ дела воі о ворѣъ пріетінеаскѣ. Ноі съптем вечіні, ші трѣзѣе съ трѣім дн чеа маі вѣпѣ днделѣдере. — Ачеаста е ші дорінѣа нѡстръ, рѣспѣнсеръм поі; аніі дін вртѣ аѣ дат ші довезі деспре ачеаста, ші сперѣм кѣ ачеа днделѣдере пріетінеаскѣ ва домпн дитре поі ші дн віиторіѣ. — Е

съпѣтате ла воі дн царѣ? — Мѣлѣзмітѣ Домпѣлѣ, чеа маі ѣенералѣ съпѣтате. — Е ші лініѣе? — Дѣствѣршітѣ. Лѣнга есперііпѣъ не а доведіт дн сѣѣршіт, кѣ поі пѣтем пѣмаі дн лініѣеа іпѣстрїоасѣ съ не аѣлѣм ферічітатеа. — Че се азѣ de чѣлелалте ѣері? — Длѣкѣт щїм, ші дн чѣлелалте ѣѣрі домпѣѣе паче ші лініѣе, падішахіі европѣні вѣд днсѣѣршіт ші еі кѣ рѣсвоіеле адѣк de тѡте пѣрѣїле нѣмаі стрікѣчіѣне ші de пічі о парте п'адѣк врезп фолос, de ачеаа кавѣъ сѣ'ші іспрѣвеаскѣ трѣїле не дрѣтѣл дїпломатік чѣл фѣрѣ стотот.

Вредніче de днсемнат ера ѣестікѣлѣчїніле пашеі, сѣжіреа окілор лѣі чѣлор тарі ші рошіі, ші маі вѣртос кѣскарѣа гѣріі ші арѣтарѣа дінділор чѣлор рарі ші лѣпді de зп деѣет ші жѣтѣтате, кѣ каре апрова ел ворѣеле поастре репедінд маі de тѣлте орі Пекеі, Пекеі. — Ла сѣѣршітѣл коверсѣріі дн рѣгарѣм съ не деа воіе съ мерѣет съ vedem фортѣреѣа. Ачеаста пі о ші dede кѣ тотѣ вѣпа-воіпѣъ. Ноі дї фѣкѣрѣм компліментеле поастре, днпѣрдїрѣм дн салѣ вакшішеле кѣвѣніте нѣтерошілор сервіторі, ші плекарѣм съ vedem фортѣреѣа, днсоціді de зп офіціаріѣ, de доі солдаді ші de тѣлмачіѣл пострѣ.

Ачеастѣ фортѣреадѣ інсѣларѣ аре о лѣпдіме de 1800 ші о лѣдїме de 400 паші, ші е провѣзѣтѣ кѣ вастїоні фѡрте тарі. Дарѣ каселе съпт рѣѣ зідіге ші некѣрѣдїеа лор днпінѣе днпоі не кѣріосѣл вісітѣторіѣ, Бісеріка кѣлѣгѣрілор франчіскані е трансформатѣ акѣм днтр'о москѣе, дн каре нѣ се vede алт чеа піміка дѣкѣт амѣонѣл ші подѣл тѣїерілор; аѣарѣ de

ачества е дн о старе кiар аша де пѣдн днгржигъ ка шн каселе де локвiт. — Скола е чева вредник де днсемнат. Цѣр днпрецѣрѣл касеи сѣнт пѣсе не пѣтѣнт скѣдѣрѣ непетезите не каре шед вѣядиѣ шн фетеле кѣ пичиореле днколѣчите, днпайнтеа лор аѣ алгъ скѣндѣрѣ кам ла тн пичиор де сѣс дела пѣтѣнт не каре стаѣ кѣрдиле лор. Шн фел де мониторѣ пречетеск сколарилор, шн еи влатерѣ дѣпъ дѣпши дн топѣрѣ неарткѣлате, фѣрѣ а се зита дн кѣрдиле че стаѣ днпайнтеа лор пентрѣ ка сѣ читеаскѣ, шн фѣрѣ а кѣцета ла чева че зик. Даскѣлѣл дѣрме дн дѣрѣтѣл шнеи асеменеа не о скѣндѣрѣ, каре е деспѣрдигѣ де челапт спау ал касеи прин алтѣ скѣндѣрѣ пѣсѣ не дѣпгѣ латѣ де тн пичор. Ла интрареа нѣстрѣ дн касѣ, дншн ридикѣ пѣдннтеа капѣл, шн дакѣ вѣзѣ кѣ сѣнтет пиче гѣзѣрѣ не днсемнади, дн пѣсе иарѣшн не перина са чеа де лемп. Нои не мѣрарѣм врео кѣтева минте де ачест метод дидактик ѣстраордннарѣс; шн апои еширѣм дн касѣ, ка сѣ ведет челелатѣ лѣкрѣрѣ меторавиле але четѣдн. — Пѣширѣм не влѣделе челе плне де некрѣдн преокѣпади, де о парте, де снгуларитатеа днтокмѣрѣ четѣдн шн а манерелор локѣторилор, де алтѣ парте, де идеа де а ведѣ врео зрѣтѣ де лѣкрѣрѣ антѣче, дарѣ фѣрѣ вревн рескѣлат дн ачестѣ прѣвнцѣ дн зрѣтѣ. Зидѣрѣле челе де жос але фортѣредн аѣ днчепѣт а кѣдеа прин тѣнкареа апѣи. Тѣнѣрѣле челе де не вастнѣн сѣнт дн стареа чеа маи мисерабилѣ, шн крѣз кѣ кѣ грѣѣ ар пѣтѣ тѣрчн сѣ испѣрѣвеаскѣ чева кѣ днселе ла днтѣмпларе де треѣвнцѣ. Касамателе сѣнт тоате локѣте де ротѣнѣ, карн маи тоцн с'аѣ трас аколо дн принчипатѣл пострѣ. (Ва зрѣма.)

О АДѢМБРИРЕ ДЕСПРЕ КРЕЦЕРЕА ПОПОРѢЛѢИ.*)

Крѣцереа попорѣлѣи е чел маи фѣрѣмос рат дн ачеле, че треѣве сѣ фачет, пичи одаѣ сѣ пѣ не сѣѣтѣм деспре ачѣва: оаре кѣлтѣва-вом днтѣнѣспѣртѣл, каре пѣсе кѣпрнде кѣ пичи тн вѣне, сѣаѣ дн вом кѣшнга модѣрѣ де трѣит. Попорѣл чѣл крѣд фѣреце се днпѣ хемесѣт дѣпѣ вѣнеле акѣрѣи дѣлчѣадѣ пѣ о аѣ гѣстат днкѣ. . . Адѣмѣрѣреа ачѣаста пѣ днптеце пѣмаи ла о пласѣ а попорѣлѣи; пентрѣ-кѣ пѣ пѣмаи чеи алѣшн — ачѣсте колоаре а патрѣи — фак пѣчѣнѣеа, чн попорѣл днтрег; прѣкѣт тн ом пѣ поате фн опннѣа пѣвѣлѣкѣ, чн пѣмаи о глоатѣ днтреагѣ де попор, кѣнд фѣрѣ днтрѣгѣ стрѣгѣ конѣнцѣре.

Нѣ е пичи о пѣчѣнѣе не ротѣндѣл пѣтѣтѣлѣи, знде аристокрѣа дннд тѣна кѣ пласа попорѣлѣи чеа маи кѣлтѣватѣ, днса пѣчѣнѣе о ар пѣтеа форма шн репрезнтѣ (ачн пѣсе днделеце репрезнтареа днѣталѣ) — стрѣнс днѣндѣ-не де ачѣст кѣвѣнт „Нѣчѣнѣе.“ Пентрѣ ачѣва скопѣл адѣмѣврѣрѣи ачѣѣѣа е а арѣта кѣтѣкѣ пѣчѣнѣеа о фак шн о репрезнтѣ тоцн ачѣа, карн се афѣл дн снѣл патрѣеи.

. . . Сѣ арѣтѣм, кѣ ачѣа, не карн пои дн пѣпѣт дн рѣврѣка лѣкѣиторилор.

*) Ачѣст артѣкол тѣдѣос е трѣдѣс дн фѣаѣа аша пѣмѣтѣ „Társalkodó,“ кареа е алѣтѣрѣгѣ ла жѣрналѣ „Jelenkor.“ (Nr. I дн 4. Ian. 1846). Фннд ачѣастѣ адѣмѣрѣре конѣтрѣрѣе опннѣлор тѣлѣтора, ва токѣта зпѣр пѣрѣрѣ, карн дела маи тѣлѣдн ротѣнѣ лѣам азѣт: кѣѣет кѣ фак чева фѣлѣсѣторѣс, кѣнд о днпѣртѣшеск кѣ ачѣа, карн п'аѣ окѣзѣнѣе де а о кѣноаѣде дн орѣѣнарѣс.

пептръ-къ сълт де о формъ къ пої: пѣсѣ віте, карїї се пот дитревінда ка ніще міжлоаче спре орї че лѣкрѣрї де жос; съ а-рѣтѣм, къ съфлетѣ де шї е цѣртѣрїт; ел лѣкрѣ тотѣші дѣпѣ плакѣл съѣ дн лѣптрѣл отѣлѣї. Nѣмаї аша поате фї таре о пѣчївне, еар зп попор дндестѣлат шї до-тнѣл де пѣтѣлт къ інімѣ лініцїтѣ; аша дарѣ дакъ воїм не попор ал ферїчі съ пѣ дитревім: де че се не апѣкѣм. Съї ащерпем днаїнте пѣмаї ачеѣа че кѣдетѣм а фї вѣп шї фолосїторїѣ пептрѣ дѣпсѣл, п'авем де а не теме, къ доарѣ глоатеї че-леї несѣтѣрате і се ва плека. Лініцїтѣ ва алеѣе еа тот че поате містѣї, пѣлѣ кѣнд dedѣндѣсе ва містѣї тоате.

Ачеаста ізвореѣе дїн віаѣѣ. Міліоа-пеле де оаменї пѣ кѣдетѣ аша, ка чеї сїп-гѣратїчі; пептрѣ ачеѣа съ пѣ не темем къ дакъ вом кѣлїва попорѣл, шїл вом стѣрпї дїн сомѣл чел лѣог се ва скѣла асѣпра поастрѣ, ка карїї репрезїтѣндѣле соартѣа, пѣ леам дат че лі се кѣвінеа. Ачеаста съ п'о кредем нічі дѣкѣт; пеп-трѣ-къ съфлетѣл отѣлѣї, дакъ скапѣ дїн аспрїмеа чеа маї дїнаїнте, е вѣлнд, де віне-воїторїѣ, шї афавїл, ка шї скѣндѣра че аѣ ешїт де съвїмѣл асчіарїѣлѣї (ачїѣ), ка-реа маї пайнте ера цѣндѣроасѣ еар акѣм петеѣѣ шї лѣчїѣ. *Ingenuas didicisse fide- liter artes emollit mores, nec sinit esse fe- ros.* *) Дпсѣ дакъ ам кѣцїгат не сеѣма

попорѣлѣї тѣпкарѣа чеа де ліпсѣ, съ вѣ-гѣм де сеамѣ, ка ачеаста съ фїе шї віне-гѣтїтѣ, кѣчї алміотрїле не дндестѣларе пѣ-маї, шї жѣлзїтѣрї вом азїї дїн вѣзеле лѣї. Nѣ воеск а determїна тѣмпѣл, кѣнд ар-тревїї съ фїе пѣчївнеа дитрѣ адеѣѣр пѣ-чївне, пѣ зїк ачеаста дн презїнте *) ка съ се провїѣе о лімѣѣ, шї ла дпвѣцѣтѣра ачеѣеїа съ се сімеаскѣ атѣте міліоане, фѣрѣ пѣмаї ачеѣа дореск ка съ дпвѣѣе а іѣвї **) шї а кѣпоаѣе не де апроапеле съѣ, съ дпвѣѣе а кѣпоаѣе пѣтѣпѣл, ка-ре дї дпїнде пѣтретѣлт спре сѣсцїперѣа віеѣїї, съ дпвѣѣе а шї кѣпоаѣе віаѣа . . . шї міжлоачеле траїѣлѣї ачеѣеїа, шї дп-кѣргѣнд дѣпѣ дпделесѣл съѣ дн лѣкрѣрїле челе фолосїтоаре, съ формеѣе о зпїме, — атѣпчї скопѣл ва фї ажѣнс, шї пѣчївнеа аша зпїтѣ се ва пѣтеа прївї ка о фѣне, каре е дпцлетїтѣ дїн маї тѣлте фїре съв-

пѣ а пѣтѣрїѣї, пѣвѣнїѣї, сеаѣ кѣ зп кѣвѣлт а пѣдїїндеї. Дар серпанѣ лѣмінаре кѣм те вотеазѣ шї кѣ че вѣштїпїте те дпѣракѣ а-чѣщї іѣвїторїї де дптѣперек!

*) Нічі дн віїторїѣ дпкѣ пѣ се кѣвіне а зїче.

**) Фрѣмоасѣ дпвѣцѣтѣрѣ, дпсѣ пѣмаї атѣпчї дпшї аре деплїн дорїтеле сале зртѣрїї, кѣнд ініма, дн каре о съ се сѣдеаскѣ е фраѣѣѣл дпкѣ, шї кѣнд зѣдїторїѣл шїе трата кѣ ачеа-ста, ка грѣдїнарїѣл чел вѣп кѣ пѣлптїдеале сале. Ніще кѣвїнте дїн кѣзанїе сеаѣ дїн пре-дїка кѣвіосѣлѣї пѣрїпте чеа спѣрїеѣоаре, ако-ло л'адѣс не пѣпрїченѣтѣл цѣрап, ка съ ле лѣзде не амѣндѣѣе, пептрѣ-къ аша ера де фрѣмоасѣ, кѣт ел пѣ поате спїне, дпсѣ ел пептрѣ ачеѣа нічі кѣ зп пѣр пѣ е маї вѣп. Ка медїкѣл съ шї поатѣ респѣнде дерегѣто-рїѣї сале: е делїпсѣ ка съ шїе віндека, шї съ аїѣѣ грїжѣ де сѣлѣтате'шїї, ка съ пѣ і се зїкѣ: „Дофторе віндекѣ-те не тіне.“

*) Nѣ тѣ почїѣ дестѣл шїра де пѣлѣчїта зпора пѣрере, карїї стрїѣл вѣлстем шї трѣзпїте асѣпра лѣмінѣрїї зпор персоане де о пласѣ апѣмїтѣ, дпделегѣнд прїп ачеаста чева діаволеск, шї дакъ се дпгѣтшїлѣ тѣрѣзраре де паче ачеаста о зїк а фї зрпареа кѣлѣтѣрїї шї

дирі, ва фі таре ші пѣтернікъ (дѣпъ аче-
сте авторъл спре днѣицареа скопѣлѣ
ачествѣа проіептѣазь формареа знеі соціе-
тѣдї, каре днсъ ар фі днзестратъ къ зп
фѣнд кѣвеніт, ші каре ар авеа де а'ші къ
щїга кѣноциндъ деплінітъ деспре тоате
днпрецізрѣріле попорѣлѣ, дѣпъ премі-
тереа ачеаста адаогъ: „Фіе ачест попор
тагіар, ромъл, цертъл, ш. а. Тот зна е,
фіе-каре шіаѣ днвѣдат рѣгъчїзнеа са дн
лімба тамеі сале, пентрѣ че съ пѣ поатъ
днвѣда днтр'ачеаста ші алте лѣкрѣрі фо-
лосїтоаре. *) Маї днколо днвѣдѣторїі съ
се формезе дн вѣрвадї копдї сеаѣ токма
дн вѣтръні, еар пѣ дн копї... ші дакъ
ачеаста с'ар пѣтеа днплїні днтрїндѣсе ін-
тереселе днвѣдѣторїлор челе матеріале,
съ се днкредїндезе ачестора ші днвѣдѣ-
тѣра пѣрїндїлор. Днвѣдѣтѣра съ пѣ фіе
де пласа ачелора, карїі пофтеск о мїнте
коаптъ ші депрїнсѣ, фѣрѣ съ фіе тѣїеторе
дн вїадѣ, съ фіе фіреаскъ, с. е. кѣпѣдереа
міжлоачелор, че се дн де арѣтѣрѣ ші де
сѣтѣпѣтѣрѣ, днтрѣвїндареа ачестора ш.
а., кѣт требве съ се днвѣпетезеде пѣ-
тѣпѣтѣл... къ зп кѣвѣнт тоате, кѣте-сѣ
де ліпсѣ зпвї екопом. Днвѣдѣтѣра съ
се пропѣїе дн пѣвлїк (с. п. е дн вїсерї-
къ); дѣпъ діетѣ съ се факъ кѣпоскѣте ле-
дїле челе де поѣ фѣкѣте, **) вѣрѣнд дн

*) Чеї че кѣдетъ алїнїтрїле пѣ воеск а днпе-
леце че е лімба тамїї, фѣрѣ дн рѣпїреа
де ївїреа лімвїї ші а пѣчїзнїї сале чеа есче-
сївѣ, кѣдетъ а фі днпѣтернїчїдї де а вѣлка
тот че е а алтора — фіе кѣт де сѣпнт.

**) Кѣнд ар шї преодїї леїле патріеї, ватѣр

попор ачеаа копвїндере, къ ші дѣнсѣл съ
кѣпрїнде дн мїліопеле ачелеа, че фак по-
порѣл патріеї.

Не лѣнгъ о лѣтїнаре кѣвѣпѣтѣоаре
ші сѣпѣтоасѣ, ші не лѣнгъ о днвѣдѣтѣрѣ
днтрѣпрїнсѣ къ скоп рѣдїкѣндѣсе попорѣл
дн валѣрїле пѣдїїндїї ші а днтрѣоѣїмеї,
нїчї одатъ пѣ ва фі пѣтѣлѣдѣмїторїѣ, ва ва
вїнекѣвѣпта пѣчїзнеа ачеаа, каре л'аѣ рѣ-
пїт дн поаптеа чеа лѣнгъ ші л'аѣ днтро-
дѣс дн вїадѣ... знде пе сѣама лѣї акѣт
токма атѣтеа фѣрїрї се дешкїдѣ пе кѣте
лакрїмї ші пѣ-дндестѣлѣрї аѣ авѣт парте
маї тарїї ші стрѣтошїї лор. Г—т.

Пентрѣ історїчї.

Archiv des Vereins.

каре есе пе тот анѣл днтрѣ зп том кѣ-
прїнде зпеле хрїсѣве тѣїеторе адѣнк ші
дн історїа ромънїлор, пентрѣ ачеаа дн
ші рекомѣндѣт ла тодї. Прецѣл пе зп
ан 40 крї арї.

ачелеа, каре дн вїадѣ-сѣ маї тѣїеторе, а-
тѣпчї пѣлте сѣатѣрї ші дндрѣпѣтѣрї вѣне ар
пѣтеа да пѣкѣжїдїлор дѣранї, къ каре тот
мішелѣл дѣпъ плакѣл сѣѣ се жоакъ. Еар де
алтъ парте веїнд токма дѣпшїї дн перїкол
п'ар фі сілїдї а алерга къ оаре кѣдї кашї ла
D. жѣде (солгѣвїрѣѣ — дѣлѣѣ) пентрѣ сѣат.
Днсъ ваї де ачест сѣат! Апої де пѣлте орї
се днтѣпплѣ къ ачещї фелїѣ де ліпсїдї, ка
шї къ чел лѣат дн фѣгѣрїре, каре воїнд а
скѣпа фѣце днтр'о кѣрте де а фѣгѣрїторїлор
сѣї, ка днтр'зп лок де скѣпаре; днсъ пѣтаї
Dumnezeї шїе че о съ се днтѣпплѣ къ дѣн-
сѣл атѣпчї.